

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. ความสอดคล้อง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 16 เศรษฐกิจฐานราก
 - แผนแม่บทย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

2. หลักการและเหตุผล

พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับต่างประเทศ ที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม โดยมีขอบเขตครอบคลุมการดำเนินงานทั้งในด้านการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา ซึ่งด้านเศรษฐกิจประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ เทพา นาหวี และอำเภอสบ้าย้อย) ประสบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และอาชีพในด้านความยากจนและความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะด้านการเกษตรที่เป็นแหล่งรายได้หลักของประชากรในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงประสบปัญหาหลายประการ อาทิ การเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรที่ทันสมัย ความไม่แน่นอนด้านราคาผลผลิต และโอกาสในการเพิ่มพูนทักษะและความรู้ของเกษตรกรในพื้นที่

การพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายความมั่นคงของประเทศ เพื่อช่วยลดปัญหาความไม่สงบและสร้างความมั่นคงให้กับพื้นที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งรัฐบาลได้มีนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เช่น การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเกษตร การชลประทาน และการพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าเกษตร เพื่อสนับสนุนการผลิตและการตลาดของเกษตรกรในพื้นที่ โดยเฉพาะการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ชนบทและจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อกระจายรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในพื้นที่และเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจสนับสนุนการเกษตรที่ยั่งยืน ซึ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาในมิติการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้น้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” และ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการและกิจกรรม บนฐานความต้องการของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่เป็นสำคัญ เพื่อลดและบรรเทาปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ สร้างความมั่นคงทางอาหารลดรายจ่าย สร้างรายได้แก่เกษตรกร และชุมชนมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารให้ประชาชนในพื้นที่มีอาหารบริโภค ลดรายจ่าย และมีรายได้
- 3.2 เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3.3 เพื่อส่งเสริมการทำการเกษตรรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

4. เป้าหมาย

เกษตรกร จำนวน 2,590 ราย

5. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) และ 4 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ เทพา นาหวี และอำเภอสะบ้าย้อย) พื้นที่เป้าหมาย 282 ตำบล

6. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก วิเคราะห์และค้นหาต้นทุนของชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมการเกษตรและยกระดับสินค้าเกษตรให้โดดเด่น เสริมรับด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกันทั้งระบบ ส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาโดยชุมชนเพื่อชุมชนที่ยั่งยืน มีกิจกรรม ดังนี้

6.1 ส่งเสริมการทำการเกษตร เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้

6.1.1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพืชเศรษฐกิจ มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมายดำเนินงานโครงการฯ
- นำเกษตรกรมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำการเกษตรเพื่อส่งเสริมพืชเศรษฐกิจ ณ แปลงเกษตรกร

ตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการทำการเกษตร เพื่อหาแนวทางในการทำการเกษตร (พืชเศรษฐกิจ เช่น มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพด ทุเรียน มังคุด ลองกอง เงาะ มะพร้าว น้ำหอม และมะพร้าวแคง เป็นต้น) ภายในชุมชนร่วมกันอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ โดยให้เกษตรกรได้เกิดการเรียนรู้ เห็นตัวอย่างจากพื้นที่จริง เข้าใจและรู้วิธีแก้ปัญหาจากเกษตรกรที่ทำการเกษตรจริง และเกิดการสร้างเครือข่ายการทำการเกษตร (พืชเศรษฐกิจ) ร่วมกัน

- วิเคราะห์ชุมชน โดยการวิเคราะห์คน พื้นที่ สินค้า เพื่อส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร วางแผนรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ พร้อมทั้งวางแผนการพัฒนาแบบองค์รวมอย่างมีส่วนร่วม โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ และรวบรวมข้อมูลใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนา

1. วิเคราะห์ข้อมูลชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชจากทรัพยากรที่มีในชุมชน วิเคราะห์ปัญหาและวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยให้มีแผนการส่งเสริมระยะ 3 ปี

2. ส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ โดยนำเทคโนโลยีหรือข้อมูลวิชาการที่ได้รับการรองรับจากกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานราชการที่มีงานวิจัย ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับมาใช้ในการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่

3. คั้นข้อมูลสู่ชุมชน ประเมินและสรุปผลการวิเคราะห์ชุมชน

- เก็บข้อมูลรายได้ก่อนและหลังดำเนินการตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

- จัดทำสรุปการวิเคราะห์ชุมชน (แผนพัฒนาชุมชนด้านการเกษตรระยะ 3 ปี แผนการผลิตและการตลาดระยะ 3 ปี) ในรูปแบบ Infographic (1 แห่งต่อ 1 Infographic) พร้อมทำข่าวประชาสัมพันธ์ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบหลังดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการประเมินแบบทดสอบก่อนอบรมถ่ายทอดความรู้ (Pre - Test) และประเมินหลังอบรมถ่ายทอดความรู้ (Post - Test) เกษตรกรทุกรายที่เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมส่งผลแบบทดสอบ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569 ทาง E - mail : highland_doe@hotmail.com โดยจัดส่งรายงานในรูปแบบไฟล์ Excel และ ไฟล์ PDF

6.1.2 ส่งเสริมการทำการเกษตรตามการวิเคราะห์ชุมชน มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ สนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรจากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ ความเป็นไปได้ด้านต่าง ๆ และตามความต้องการของชุมชน โดยใช้ข้อมูลจากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพืชเศรษฐกิจ ประกอบการพิจารณา (ยกเว้นครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง) โดยอาจพิจารณา ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ หรือหน่วยงานร่วมบูรณาการด้วย

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ติดตาม ให้คำแนะนำให้มีการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติระหว่างการทำกิจกรรมและประเมินคุณภาพของปัจจัยการผลิตที่สนับสนุน

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา ติดตาม กำกับ การขับเคลื่อนเป้าหมายตัวชี้วัดตามแนวนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร พร้อมจัดทำสรุปปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

6.1.3 ส่งเสริมการแปลงต้นแบบพืชเศรษฐกิจ ปีที่ 1 (ปี 2569)

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่มีความเหมาะสมสำหรับส่งเสริมเทคโนโลยีพืชเศรษฐกิจ โดยคัดเลือกเกษตรกรหรือเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบเกษตรกรผสมผสานในพื้นที่ที่มีความตั้งใจในการทำการเกษตรและพร้อมที่จะพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบได้ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรไม่น้อยกว่า 1 ไร่

- ส่งเสริมการทำการเกษตรผสมผสาน โดยเป็นพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่เป็นพืชหลัก เช่น มะพร้าว ทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด และกาแฟ เป็นต้น โดยคำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ทำให้พืชเจริญเติบโต ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น ปริมาณน้ำฝน แสงแดด ธาตุอาหาร ลักษณะดิน ฯลฯ

- พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ทำให้ผลผลิตการผลิตและประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น เช่น ระบบเกษตรแม่นยำ ตั้งแต่การปลูกถึงการจำหน่าย เกิดรายได้ทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี จากการปลูกพืชอายุสั้น กลาง และยาว เป็นต้น

- ส่งเสริมการบันทึกข้อมูลสถิติทางวิทยาศาสตร์ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณแสงแดด ปริมาณน้ำฝน โรคและแมลง เป็นต้น

- สนับสนุนพันธุ์พืชเศรษฐกิจ ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นและเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการผลิตและความต้องการของตลาด

- ติดตาม เยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลระดับการเรียนรู้การนำความรู้ไปปฏิบัติระหว่างการทำกิจกรรมและประเมินคุณภาพของปัจจัยการผลิตที่ได้รับ การสนับสนุน

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ จัดทำแบบเก็บข้อมูล แผนพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ และแผนการผลิต เพื่อวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร และเพื่อให้หน่วยงานอื่น ๆ สามารถเข้าร่วมบูรณาการได้ทันที พร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลรายได้ก่อนและหลังดำเนินการตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

6.1.4 ส่งเสริมการแปลงต้นแบบพืชเศรษฐกิจ ปีที่ 2 (ต่อเนื่องปี 2568)

พัฒนาต่อยอดให้แก่เกษตรกรที่เคยได้รับการจัดสรรปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในกิจกรรมส่งเสริมเทคโนโลยีพืชเศรษฐกิจ เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง เกิดความมั่นคงของอาหารและรายได้ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

- ส่งเสริมการทำการเกษตรผสมผสาน โดยมีพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่เป็นพืชหลัก เช่น มะพร้าว ทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด และกาแฟ เป็นต้น โดยคำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ทำให้พืชเจริญเติบโต ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น ปริมาณน้ำฝน แสงแดด ธาตุอาหาร ลักษณะดิน ฯลฯ

- ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีพืชเศรษฐกิจ รวมทั้งปัจจัยการผลิต เช่น ต้นพันธุ์พืช ปุ๋ยอินทรีย์ ไม้ผลไม้ยืนต้น พืชผัก เป็นต้น ซึ่งอันจะก่อให้เกิดรายได้ทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี จากการปลูกพืชอายุสั้น กลาง และยาว เป็นต้น

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ จัดทำแบบเก็บข้อมูล แผนพัฒนาเกษตรกรรมต้นแบบ และแผนการผลิต เพื่อวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเพื่อให้หน่วยงานอื่น ๆ สามารถเข้าร่วมบูรณาการได้ทันที พร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลรายได้อีก่อน และหลังดำเนินการตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผน/หรือตามความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

- ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทำให้พืชเศรษฐกิจมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ระบบน้ำ ระบบเกษตรแม่นยำ (handy sense) การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นต้น

- ส่งเสริมการบันทึกข้อมูลสถิติทางวิทยาศาสตร์ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณแสงแดด ปริมาณน้ำฝน โรคและแมลง เป็นต้น

- ติดตามเยี่ยมเยียนและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรเป็นระยะ

- ปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรรมต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการฯ พร้อมทั้งรายงานผลการบันทึกข้อมูลสถิติทางวิทยาศาสตร์

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา ติดตาม กำกับในการปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรรมต้นแบบที่เข้าร่วมโครงการฯ

6.1.5 ส่งเสริมเทคโนโลยีพืชท้องถิ่น

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่มีความเหมาะสมสำหรับส่งเสริมเทคโนโลยีพืชท้องถิ่น โดยคัดเลือกเกษตรกรหรือเครือข่ายเกษตรกรผสมผสาน ที่มีความตั้งใจในการทำเกษตรและพร้อมที่จะพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบได้ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรไม่น้อยกว่า 1 ไร่
- พืชท้องถิ่นที่เหมาะสมของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ถั่วหรั่ง มันขี้หนู เป็นต้น
- พัฒนาทักษะองค์ความรู้ในการส่งเสริมเทคโนโลยีพืชท้องถิ่น และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้กับการปลูก ดูแล เก็บเกี่ยว และแปรรูปพืชท้องถิ่น โดยคำนึงถึงบริบทของพื้นที่และสิ่งแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่นเป็นสำคัญ คำนึงถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ทำให้พืชเจริญเติบโต (อุณหภูมิ ความชื้น ปริมาณน้ำฝน แสงแดด ธาตุอาหาร ลักษณะดิน ฯลฯ)
- สนับสนุนพันธุ์พืช ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นและเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการผลิตและความต้องการของตลาด เกิดรายได้ทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี จากการปลูกพืชอายุสั้น กลางและยาว
- ติดตาม เยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลระดับการเรียนรู้การนำความรู้ไปปฏิบัติระหว่างการค้าเนินกิจกรรมและประเมินคุณภาพของปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุน
- จัดทำสรุปผลการดำเนินงาน ในรูปแบบ Infographic (1 แห่งต่อ 1 Infographic) พร้อมทำข่าวประชาสัมพันธ์ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบหลังดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น

6.1.6 ประชาสัมพันธ์เกษตรกรต้นแบบโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในจังหวัดชายแดนภาคใต้

เผยแพร่ความสำเร็จของเกษตรกรต้นแบบภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สามารถพัฒนาอาชีพและยกระดับคุณภาพชีวิตได้อย่างโดดเด่น โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถ่ายทอดประสบการณ์จริง และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป เน้นการนำเสนอเรื่องราวความสำเร็จของเกษตรกรต้นแบบที่สามารถปรับตัว ใช้เทคโนโลยี และบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น คลิปวิดีโอสั้น ถ่ายทอดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ รวมถึงบทความเชิงวิชาการ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและเป็นแนวทางให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สร้างแบบอย่างที่ดีชัดเจนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเสริมสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกของเกษตรกรชายแดนภาคใต้ในฐานะผู้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศอย่างยั่งยืน

6.1.7 ขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับชุมชน

ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ส่วนกลาง ร่วมประชุม ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ และจัดทำสรุปข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค เพื่อเป็นข้อมูลการจัดสรรงบประมาณสำหรับปีถัดไป โดยจัดทำเอกสารประกอบการประชุมและติดตามงาน พร้อมทั้งจัดทำรายงานเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6.2 ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรกร TPMAPI)

6.2.1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจ (เกษตรกร TPMAPI)

เกษตรกรครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ในระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAPI) แลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำการเกษตรเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกร ยกย่องให้มีความรู้และพัฒนาศักยภาพชีวิตให้ดีขึ้น ผ่านเกณฑ์ จปฐ. โดยมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ พิจารณาคัดเลือกเกษตรกร TPMAPI ที่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม โดยวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาระดับรายได้ วิเคราะห์บริบทเกษตรกร เพื่อทราบความต้องการของเกษตรกร โดยแบ่งแนวทางการส่งเสริมออกเป็น 3 แนวทาง ดังนี้

1. ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร ให้ส่งเสริมการปลูกพืชในภาชนะ พืชผักสวนครัว ใช้พื้นที่ส่วนกลางของชุมชนหรือพื้นที่ของเพื่อนเกษตรกรทำการเกษตร

2. มีพื้นที่ แต่เกษตรกรไม่มีศักยภาพในการทำการเกษตร เป็นผู้สูงอายุหรือไม่มีแรงงานในครัวเรือน ให้ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัว

3. มีพื้นที่ และเกษตรกรมีศักยภาพ ให้ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวและไม้ผลไม่ยืนต้น

- วางแผนหลักสูตรการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่เกษตรกร โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรมีทักษะ องค์ความรู้ในการทำการเกษตร คำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ทำการเกษตรโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง ความไม่ประมาท ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ

- ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ แปลงเกษตรต้นแบบหรือเกษตรกรต้นแบบเกษตรผสมผสาน เพื่อให้เกษตรกรเกิดแรงจูงใจ และเกิดเครือข่ายในการทำการเกษตร

- วางแผนการพัฒนาระดับรายได้ของเกษตรกร เพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ซึ่งสามารถวางแผนในระยะยาวได้มากกว่า 1 ปี พร้อมทั้งเก็บข้อมูลรายได้ก่อน/หลังดำเนินการตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

6.2.2 ส่งเสริมการผลิตพืชตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรกร TPMAPI ปี 2569) มีวิธีการ ดังนี้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ วางแผนสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นตามความเหมาะสมจากการวางแผนในการพัฒนาระดับรายได้ของเกษตรกร ตามบัญชีรายชื่อครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ที่ได้พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรตามเป้าหมาย

- สนับสนุนปัจจัยการผลิต ตามแผนความต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพด้านการเกษตรของผู้เข้าร่วมโครงการที่ได้จากกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจ (เกษตรกร TPMAPI) ได้แก่ เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต/วัสดุสาริต เช่น ปัจจัยการผลิต (เช่น พันธุ์พืชไม้ผล ไม้ยืนต้น/เมล็ดพันธุ์ ผักสวนครัว มะเขือ ถั่วฝักยาว พริก มะนาว ฯลฯ) แกลบ ปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น) วัสดุการเกษตร (เช่น วัสดุเพาะชำ จอบ เสียม อุปกรณ์ในการขยายพันธุ์ เป็นต้น) เพื่อส่งเสริมการลดรายจ่ายและสร้างรายได้ในครัวเรือน

- ติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติของเกษตรกร

- ติดตามและให้คำแนะนำแก่เกษตรกรให้มีการดำเนินกิจกรรมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

- จัดทำสรุปรูปแบบข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา ติดตาม กำกับ การขับเคลื่อนเป้าหมายตัวชี้วัดตามนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร และจัดทำสรุปข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค

6.2.3 ส่งเสริมการผลิตพืชตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรกร TPMAPI ปี 2568)

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ พิจารณาให้การส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นตามความเหมาะสมแก่เกษตรกรครัวเรือนยากจน TPMAPI ที่เคยได้รับงบประมาณปี พ.ศ. 2568 เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ส่งเสริมการลดรายจ่ายในครัวเรือน พึ่งพาตนเองได้ โดยพิจารณาส่งเสริมการผลิตพืชให้สอดคล้องกับการวางแผนในการพัฒนาระดับรายได้ของเกษตรกร พร้อมทั้งเก็บข้อมูลรายได้ก่อนและหลังดำเนินการตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

- ติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติของเกษตรกร
- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ จัดทำสรุปรฐานข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามแบบเก็บข้อมูลเกษตรกรต้นแบบที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา ติดตาม กำกับ การขับเคลื่อนเป้าหมายตัวชี้วัดตามแนวนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร และจัดทำสรุปข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค

6.2.4 ส่งเสริมการทำการเกษตรในพื้นที่

สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการจ้างเหมาเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อขับเคลื่อนการทำการเกษตรแก่เกษตรกรในพื้นที่ 37 อำเภอ ร่วมขับเคลื่อนติดตามการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจทุก ๆ เดือน วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยให้ดำเนินการส่งเสริมและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องและรายงานความก้าวหน้าให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบทุกสิ้นเดือน เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพในการทำการเกษตรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ภารกิจหน้าที่ ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่พิเศษ
2. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้
3. ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม
4. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบครัวยุคใหม่ เกษตรกร องค์กรเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ยกระดับการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด
5. พัฒนางานด้านการส่งเสริมการเกษตรและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ

1. ปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือตามที่สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัดมอบหมาย
2. ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ระดับอำเภอ
3. จัดเวทีชุมชนเพื่อพัฒนาตามแนวทางส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่
4. จัดทำฐานข้อมูล
 - 4.1 จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรต้นแบบการทำเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่เป้าหมาย
 - 4.2 จัดทำฐานข้อมูลพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เป้าหมาย
 - 4.3 จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
 - 4.4 จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามตัวชี้วัดที่กำหนด
5. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโครงการฯ
6. การรายงาน
 - 6.1 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี
 - 6.2 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
 - 6.3 รายงานผลการปฏิบัติงานกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนด
 - 1) ส่งเสริมการทำเกษตร เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้
 - 2) ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรกร TPMAP)
 - 3) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ให้เกิดการพัฒนาสินค้าที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน
 - 4) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ในการส่งเสริมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์
 - 6.4 จัดเก็บข้อมูลรายได้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ทุกกิจกรรม
 - 6.5 จัดทำ Infographic แผนพัฒนาชุมชน
 - 6.6 รายงานผลการประเมินก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฯ (Pre-test/Post-test)
 - 6.7 รายงานข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายตามความจำเป็นเร่งด่วน
7. ช่วยประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของโครงการฯ
8. ประสานกับพื้นที่/ชุมชนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสำนักงานเกษตรอำเภอ
9. ปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ ส่งเสริมให้เกิดการยกระดับรายได้ของเกษตรกรเป้าหมายตัวชี้วัดและทำการเกษตรผสมผสานอย่างยั่งยืน

6.3 ยกระดับการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด

6.3.1 ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเพื่อยกระดับการผลิต มีวิธีการ ดังนี้

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หรือกลุ่มแปรรูปผลผลิต ที่มีความพร้อมในการรวมกลุ่ม ประสานกลุ่มเพื่อหาความต้องการของกลุ่มในการพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง มุ่งสู่ความมั่นคงและยั่งยืน
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาให้เกิดการแปรรูป เพิ่มมูลค่าผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน พัฒนาให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน
- จัดทำทะเบียนกลุ่มพร้อมรายละเอียดของกลุ่มก่อนและหลังเข้าร่วม เช่น ชนิดผลิตภัณฑ์ และประเมินศักยภาพของกลุ่มว่าอยู่ระดับใด (กรณีเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 1. ต้องพัฒนา 2. กำลังพัฒนา 3. สามารถพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชนได้)

- พัฒนาทักษะองค์ความรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้าเกษตร การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์
- สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการแปรรูป หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามความต้องการของกลุ่ม พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้องแก่กลุ่ม

- ส่งเสริมให้กลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้การรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานภาครัฐ
- ติดตาม เยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำและประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติของกลุ่มฯ
- รายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินงานส่งกรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

6.3.2 ส่งเสริมและพัฒนาเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์

ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า ให้มีคุณภาพมาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างตราสินค้า (Brand) มีเรื่องราวแหล่งกำเนิดของสินค้า (Story) สร้างอัตลักษณ์ของสินค้าที่ทำให้ผลิตภัณฑ์สินค้ามีความโดดเด่นแตกต่างจากแหล่งอื่น และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น ตัวผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ หรือฉลากสินค้า ให้โดดเด่นเพื่อสร้างจุดขาย การพัฒนาช่องทางการตลาด การพัฒนาแพลตฟอร์ม และการพัฒนาเกษตรกรในการทำตลาดออนไลน์ เพื่อยกระดับสินค้าเกษตร และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดได้ มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพพัฒนาผลิตภัณฑ์

- วิเคราะห์ศักยภาพและเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ศึกษาและทำความเข้าใจถึงลักษณะเด่น จุดแข็ง เรื่องราว ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัตถุดิบที่เป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ประเมินศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดและสร้างความแตกต่าง

- วางแผนออกแบบ ปรับปรุง หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด 1) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน เช่น ปรับปรุงกระบวนการผลิต พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ขอบมาตรฐานรับรอง 2) การออกแบบและสร้างแบรนด์สร้างเรื่องราว (Story telling) ออกแบบโลโก้และอัตลักษณ์ พัฒนาแบรนด์ให้เป็นที่จดจำ 3) การส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ สร้างช่องทางการขาย จัดกิจกรรมส่งเสริม สร้างการรับรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ

- ดำเนินการจัดทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแผนที่กำหนด โดยมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงแผนการดำเนินงานหากพบปัญหาหรืออุปสรรค

- ติดตาม เยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำ เก็บรวบรวมข้อมูลและวัดผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อประเมินความสำเร็จและผลกระทบของกิจกรรม และประเมินผล

6.3.3 ส่งเสริมและเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร

ส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีโอกาสในการจัดแสดงผลงานและประชาสัมพันธ์สินค้า จำหน่ายสินค้า เพื่อสร้างเครือข่ายของกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงการตลาด มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา/อำเภอ ร่วมกับเกษตรกรต้นแบบ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการส่งเสริมการเกษตร ผลิตภัณฑ์ เพื่อขยายผลสำเร็จของโครงการฯ

- จัดงานส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตร โดยนำเกษตรกร เกษตรกรต้นแบบ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ เข้าร่วมงานตลาดสินค้าเกษตรเพื่อนำผลิตภัณฑ์มาจัดแสดงประชาสัมพันธ์ และจำหน่ายสินค้า

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดยะลา ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา จัดนิทรรศการแสดงบอนสีและบอนสีที่ชนะการประกวดภายในงาน พร้อมทั้งให้ผู้ชนะการประกวดเข้าร่วมงาน

- จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ หลังดำเนินกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว

6.3.4 จัดเวทีเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด

สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา ร่วมกันพิจารณากำหนดแผน รูปแบบ ประเด็นในการจัดเวที โดยนำกลุ่มเกษตรกรจากกิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้ กิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (เกษตรกร TPMA) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเพื่อยกระดับการผลิต ภายในจังหวัดมาพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนากลุ่มในการยกระดับผลผลิตและเชื่อมโยงการตลาด อีกทั้งเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่กลุ่มเกษตรกรด้วยตนเอง เพื่อบ่มบ่มเป้าหมายในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้าของระดับจังหวัดต่อไป โดยในวันจัดกิจกรรมให้แต่ละกลุ่มสามารถนำสินค้าของตนเองมาแสดงและจำหน่าย

- สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดทำรายงานสรุปผลการจัดเวทีฯ และจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ หลังดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

6.3.5 ส่งเสริมและอนุรักษ์พืชท้องถิ่น มีวิธีการ ดังนี้

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดยะลา ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดคัดเลือกโรงเรียนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่นักเรียน/ยุวเกษตรกร ในการอนุรักษ์และขยายพันธุ์บอนสี จำนวน 4 โรงเรียน ๆ ละ 1 จังหวัด

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดยะลา จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและกำหนดแผนการฝึกอบรม ในการส่งเสริมการปลูก การดูแลรักษา และขยายพันธุ์บอนสี เพื่อพัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบ สำหรับขยายผลสู่โรงเรียนอื่นต่อไป

- เชิญผู้เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา เจ้าหน้าที่กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริฯ และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เข้าร่วมกิจกรรม

- ติดตามเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำ และประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และขยายพันธุ์บอนสี

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดยะลา จัดทำสรุปผลการดำเนินงานสรุปฐานข้อมูลโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ พร้อมจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ หลังดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569

- จัดนิทรรศการบอนสีร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา พร้อมคัดเลือกโรงเรียนที่มีศักยภาพและความพร้อม เข้าร่วมประกวดบอนสีในงานวันลองกอง จังหวัดนครราชสีมา

6.3.6 ติดตามและขับเคลื่อนการผลิตและการตลาด และสรุปผลการดำเนินงาน

- สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ขับเคลื่อนการผลิตและการตลาดในพื้นที่เป้าหมาย
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 5 จังหวัดสงขลา ติดตาม กำกับ การขับเคลื่อนเป้าหมายตัวชี้วัดตามแนวนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร และประชุมร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัด พร้อมทั้งสรุปผล ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ
- ผู้รับผิดชอบโครงการฯ ส่วนกลาง วิเคราะห์ประเมินผลการขับเคลื่อนการผลิตและการตลาดจัดทำสรุปข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค ร่วมประชุม ติดตามและประเมินผลโครงการฯ เพื่อเป็นข้อมูลการจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป พร้อมทั้งจัดทำรายงานเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

***** หมายเหตุ เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมที่มีการสนับสนุนปัจจัยต้องไม่เป็นรายเดียวกัน**

7. ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2568 - 30 กันยายน 2569

8. แผนปฏิบัติงาน

[illegible]

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี 2568			ปี 2569								
	ต.ค. 68	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69	พ.ค. 69	มิ.ย. 69	ก.ค. 69	ส.ค. 69	ก.ย. 69
3. ยกระดับการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด												
3.1 ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเพื่อยกระดับการผลิต	←		→	←		→						
3.2 ส่งเสริมและพัฒนาเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์							←		→			
3.3 ส่งเสริมและเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตร									←		→	
3.4 จัดเวทีเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด									←		→	
3.5 ส่งเสริมและอนุรักษ์พืชท้องถิ่น												
3.6 ติดตามและขับเคลื่อนการผลิตและการตลาดและสรุปผลการดำเนินงาน	←		→	←		→	←		→	←		→

9. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

9.1 ผลผลิต (output)

เกษตรกร จำนวน 2,590 ราย ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร

9.2 ผลลัพธ์ (outcome)

1) เกษตรกร ร้อยละ 70 ที่เข้าร่วมโครงการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร มีการนำไปปฏิบัติ สามารถลดรายจ่าย สร้างรายได้ในครอบครัว มีความมั่นคงทางอาหารและรายได้

2) มีแปลงต้นแบบพืชเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่น้อยกว่า 24 จุด

9.3 ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ เกษตรกร จำนวน 2,590 ราย ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร

เชิงคุณภาพ ร้อยละ 70 ของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้น

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำความรู้ทางการเกษตรไปปฏิบัติ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินชีวิต มีความมั่นคงทางอาหารและมีรายได้เพิ่มขึ้น

10.2 มีแปลงต้นแบบพืชเศรษฐกิจสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

10.3 เกษตรกรและชุมชนมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

11. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : เกษตรกร จำนวน 2,590 ราย ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร กำหนดให้สำนักงานเกษตรจังหวัดบันทึกผลการปฏิบัติงานลงระบบ e-project ทันทีที่ดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น โดยต้องแล้วเสร็จภายใน 31 มีนาคม 2569 (ไตรมาสที่ 2) พร้อมทั้งเก็บข้อมูลและบันทึกแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของเกษตรกร (แบบ กสก.)

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ :

1. ร้อยละ 70 ของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 กำหนดให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเก็บข้อมูลรายได้ก่อนและหลังดำเนินการของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดโดยส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569 (ไตรมาส 4) พร้อมทั้งเก็บข้อมูลและบันทึกแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของเกษตรกร (แบบ กสก.)
2. มีแปลงเกษตรต้นแบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่น้อยกว่า 24 จุด กำหนดให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเก็บข้อมูลเกษตรกรต้นแบบและข้อมูลรายได้ก่อนและหลังดำเนินการตามแบบฟอร์มที่กำหนดโดยส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2569 (ไตรมาส 4)

12. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร

- 1) นางสาวนันท์วัน ทองเบญญ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาพื้นที่พิเศษ
- 2) นางสาวพัชรภรณ์ กอสิงห์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
- 3) นางสาวนุช พุกไชยนาม ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

โทรศัพท์ 0 2579 3797

Fax 0 2579 3010

E-mail: highland_doe@hotmail.com
